

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
ZESPÓŁ REALIZACJI
BADAŃ

29-35-69, 628-37-04
21-07-57, 628-90-17

UL. ŻURAWIA 4A, SKR.PT.24
00-503 W A R S Z A W A
TELEFAX: 29-40-89

BS/409/104/92

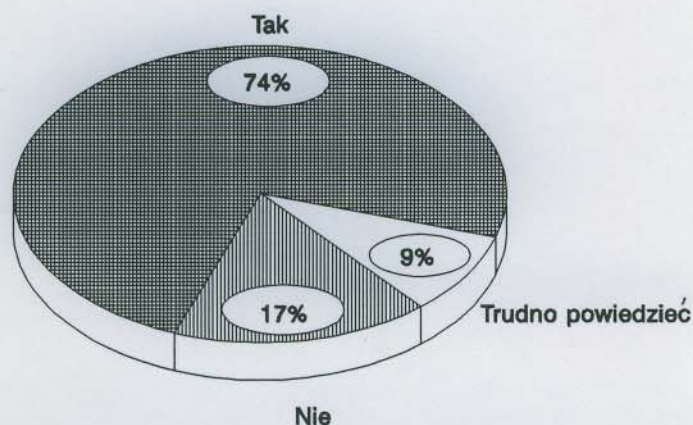
OPINIA SPOŁECZNA O PRZERYWANIU CIĄŻY

Komunikat z badań

Warszawa, listopad 1992 r.

- ◆ Projekt przeprowadzenia referendum w sprawie dopuszczalności przerywania ciąży popiera znaczna większość ankietowanych. Zamiar uczestniczenia w nim deklaruje 72% respondentów.

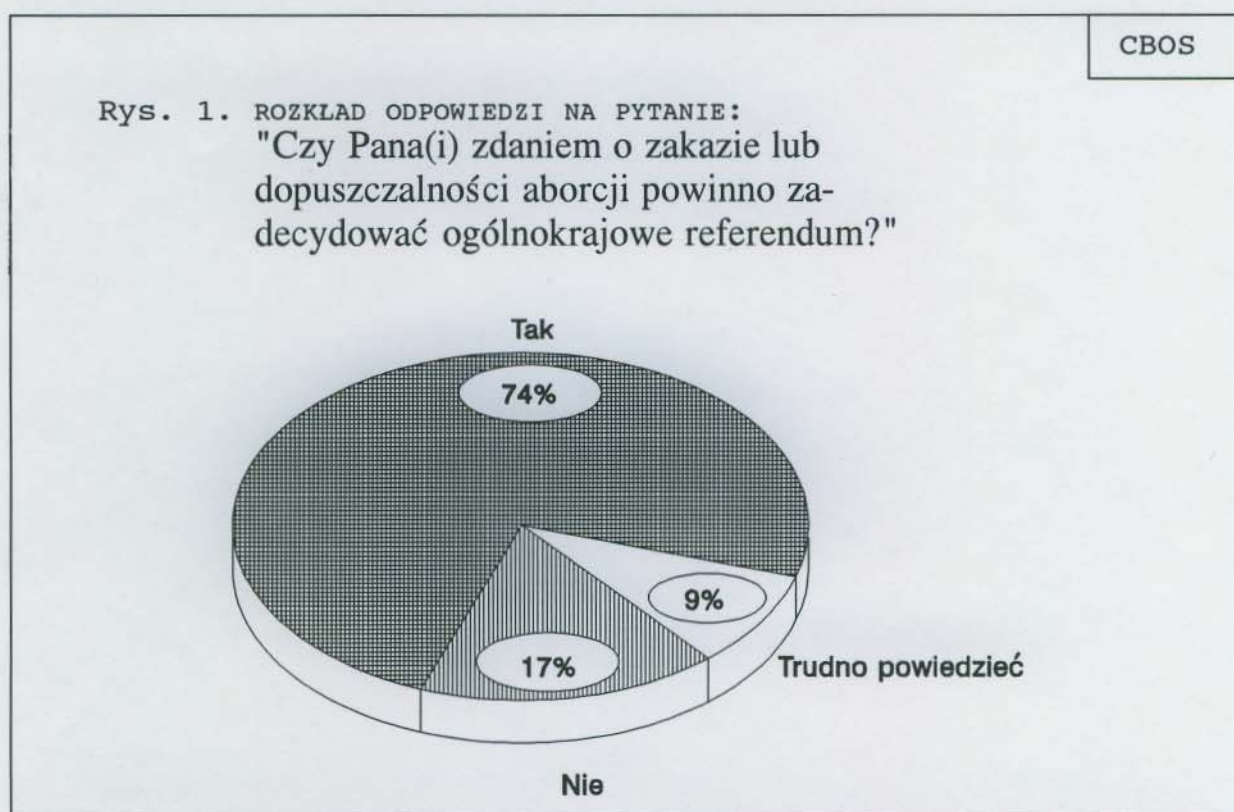
PROCENTOWY ROZKŁAD ODPOWIEDZI NA PYTANIE:
 "CZY, PANA(I) ZDANIEM, O ZAKAZIE LUB DOPUSZCZALNOŚCI ABORCJI POWINNO DECYDOWAĆ OGÓLNO-KRAJOWE REFERENDUM?"

- ◆ Wśród osób określających swój stosunek do wiary jako "głęboko wierzący" i kilkakrotnie w ciągu tygodnia uczestniczących w praktykach religijnych odsetek zwolenników referendum i deklarujących swe uczestnictwo w nim wynosi 65%.
- ◆ Większość społeczeństwa nie popiera dopuszczalności przerywania ciąży bez żadnych ograniczeń. Jednocześnie niemal powszechnie akceptowana jest możliwość aborcji w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia kobiety, nieodwracalnych wad rozwojowych płodu oraz gdy ciąża jest wynikiem przestępstwa.
- ◆ Projekt penalizacji przerywania ciąży nie uzyskał społecznej aprobaty. Przeciwno takiemu rozwiązaniu opowiedziało się 69% ankietowanych.

Referendum - za czy przeciw?

Problem, kto powinien zdecydować o ostatecznym kształcie ustawy "O prawnej ochronie dziecka poczętego", jest obecny od chwili rozpoczęcia prac legislacyjnych nad tą kwestią. Ostatnio nasilone zostały działania zmierzające do zorganizowania referendum powszechnego, w którym społeczeństwo określiłoby swoje stanowisko w tej sprawie. Respondenci CBOS zapytani, czy, ich zdaniem, o zakazie lub dopuszczalności aborcji powinno zdecydować ogólnokrajowe referendum, w zdecydowanej większości opowiedzieli się za takim rozwiązaniem¹ (rys. 1).

¹ Badanie "Aktualne problemy i wydarzenia" (29) przeprowadzono w dniach 13-15 listopada 1992 r. na 1184-osobowej reprezentatywnej próbie losowej dorosłej ludności Polski. Blok pytań dotyczących aborcji zamieszczono w sondażu na zlecenie "Gazety Wyborczej".

Projekt referendum poddano ocenie społecznej już po raz trzeci. Po raz pierwszy respondenci wypowiedzieli się na ten temat w maju 1991, po raz drugi - w marcu 1992². Liczba zwolenników referendum utrzymuje się stale na wysokim poziomie (maj 1991 -76%, marzec 1992 - 64%). Tak wysoki odsetek osób popierających projekt głosowania powszechnego w sprawie dopuszczalności aborcji świadczy o powadze problemu oraz potwierdza duże społeczne zainteresowanie nim.

Zwolennikami przeprowadzenia referendum są w zbliżonym stopniu przedstawiciele wszystkich grup społeczno-zawodowych, szczególnie zaś osoby w wieku od 35 do 54 lat, robotnicy i pracownicy umysłowi niższego szczebla, respondenci uzyskujący wysokie dochody, uczestniczący w praktykach religijnych kilka razy w roku lub wcale. Przeciwnicy to przede wszystkim ludzie z wyższym wykształceniem.

Zamiar uczestniczenia w referendum, gdyby się odbyło, deklaruje obecnie 72% społeczeństwa, 21% nie zamierza brać w nim udziału.

Zamierzają wziąć udział najczęściej osoby poniżej 55 roku życia, z wykształceniem średnim lub wyższym, uzyskujące wysokie dochody³.

---

² "Sprawy Polaków" (14) - sondaż przeprowadzony w dniach 11-12 maja 1991 r. na 1500-osobowej reprezentatywnej próbie losowej dorosłej ludności Polski oraz "Aktualne problemy i wydarzenia" (24) - sondaż zrealizowany w dniach 5-10 marca 1992 r. na 1172-osobowej reprezentatywnej próbie losowej dorosłej ludności Polski. Pytania o aborcję zostały zadane na zlecenie "Gazety Woborczej".

³ Pełne zróżnicowanie opinii badanych w zależności od cech socjodemograficznych zawierają tabele aneksu.

Zastanawiające jest, że wśród osób określających swój stosunek do wiary jako "głęboko wierzący" i kilkakrotnie w ciągu tygodnia uczestniczących w praktykach religijnych odsetek zwolenników referendum i deklarujących swe uczestnictwo w nim jest dość wysoki (od 63 - do 65%).

Wśród kobiet zwolenniczkami referendum są częściej niż przeciętnie osoby w wieku od 35 - do 44 lat, mieszkanki regionu zachodniego, kobiety pracujące (z wyjątkiem reprezentujących prywatną przedsiębiorczość), rzadziej uczestniczące w praktykach religijnych.

Projekt głosowania powszechnego nieco częściej znajduje poparcie wśród mężczyzn niż kobiet - podobny wynik uzyskano również w poprzednich badaniach CBOS. Być może jest to efektem większej religijności kobiet, a co za tym idzie - większej niechęci do rozstrzygnięcia w ten sposób tego rodzaju problemów.

Ocena warunków dopuszczalności przerywania ciąży

Wstępny projekt referendum przewidywał postawienie pytań dotyczących oceny sytuacji, w których przerwanie ciąży byłoby lub nie byłoby możliwe. Respondentom zadano te same pytania (tab. 1).

Tabela 1

w procentach

Czy jest Pan(i) za prawną dopuszczalnością przerywania ciąży:	Wskazania respondentów		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
- ze względu na zdrowie i życie kobiety	81	11	8
- jeżeli płód dotknięty jest ciężkimi, nieodwracalnymi wadami rozwoju lub nieuleczalną chorobą	80	9	11
- jeżeli ciąża jest wynikiem przestępstwa (kazirodstwa, gwałtu)	74	15	11
- ze względu na szczególnie trudną sytuację bytową, materialną lub rodzinną kobiety ciężarnej	53	32	15
- bez żadnych ograniczeń	29	60	11

Malejący odsetek odpowiedzi pozytywnych wskazuje na istnienie w świadomości społecznej pewnej hierarchii przyzwolenia na przerywanie ciąży. Większość społeczeństwa nie akceptuje przeprowadzania aborcji bez żadnych ograniczeń, natomiast daje wyraźne przyzwolenie na nią w trzech przypadkach: ze względu na zdrowie i życie kobiety, jeżeli płód dotknięty jest ciężkimi, nieodwracalnymi wadami rozwoju lub nieuleczalną chorobą oraz gdy ciąża jest wynikiem przestępstwa.

Przerwanie ciąży w takich sytuacjach zaakceptowałyby częściej niż przeciętnie ludzie poniżej 55 roku życia, mieszkańcy miast (niezależnie od ich wielkości), respondenci z wykształceniem ponadpodstawowym (zasadniczym zawodowym, średnim i wyższym), robotnicy, pracownicy fizyczno-umysłowi, pracownicy umysłowi niższego szczebla i prywatni przedsiębiorcy oraz osoby uzyskujące średnie i wysokie dochody.

Przeciwnikami przerwania ciąży w wymienionych sytuacjach są częściej niż inni ludzie w wieku powyżej 55 lat, mieszkańcy wsi, przedstawiciele regionu wschodniego i południowo-wschodniego, osoby z wykształceniem podstawowym. W grupie tej znajdują się również rolnicy, emeryci i renciści oraz ludzie o najniższych (poniżej 500 tys.) dochodach na osobę w rodzinie.

Deklarowany przez respondentów stosunek do wiary i częstość udziału w praktykach religijnych różnicuje poglądy ankietowanych na omawianą kwestię w następujący sposób. Osoby uczestniczące w praktykach religijnych kilka razy w tygodniu częściej w porównaniu z innymi są przeciwnikami przerwania ciąży ze względu na zdrowie i życie kobiety, nieodwracalne wady w rozwoju płodu lub gdy ciąża jest wynikiem przestępstwa. Jednocześnie ponad połowa (od 56 do 58%) osób uważających się za głęboko wierzące opowiada się za dopuszczalnością aborcji w wymienionych sytuacjach.

Na przerwanie ciąży w trzech pierwszych wymienionych w tabeli 1 sytuacjach zezwoliliby nieco częściej mężczyźni niż kobiety. Wśród kobiet jednak opowiadają się za taką możliwością przede wszystkim osoby do 44 roku życia (czyli w tzw. wieku

rozrodczym²⁾), mieszkanki miast powyżej 21 tys. ludności, legitymujące się średnim lub wyższym wykształceniem, pracownice umysłowe oraz kobiety bezrobotne.

Dopuszczalność przerwania ciąży ze względu na szczególnie trudną sytuację bytową, materialną lub rodzinną kobiety ciężarnej uzyskała akceptację głównie osób w wieku 25-54 lata, zamieszkałych w miastach powyżej 21 tys. mieszkańców, w regionie środkowym, robotników, pracowników fizyczno-umysłowych i prywatnych przedsiębiorców, bezrobotnych oraz respondentów uzyskujących wysokie dochody. Zwolennikami takiej możliwości są też osoby wcale lub rzadko uczestniczące w praktykach religijnych. W grupie osób kilkakrotnie w ciągu tygodnia uczestniczących w praktykach religijnych i określających swój stosunek do wiary jako "głęboko wierzący" zarysowuje się tu po raz pierwszy przewaga opinii przeciwnych dopuszczalności przerwania ciąży - szczególnie trudna sytuacja materialna lub rodzinna kobiety ciężarnej nie jest postrzegana jako wystarczające usprawiedliwienie dla aborcji.

Przeciwnikami są również osoby najstarsze, mieszkańcy wsi, regionu południowo-wschodniego i wschodniego, rolnicy oraz respondenci uzyskujący najniższe dochody na osobę w rodzinie.

Za prawną dopuszczalnością przerywania ciąży bez żadnych ograniczeń opowiedziały się częściej niż przeciętnie osoby młode, mieszkańcy dużych miast, oraz ludzie niewierzący i nieuczestniczący w praktykach religijnych.

Przeciwnicy takiej możliwości to przede wszystkim mieszkańcy regionu południowo-wschodniego, osoby uzyskujące niskie dochody, wierzące i praktykujące kilka razy w tygodniu.

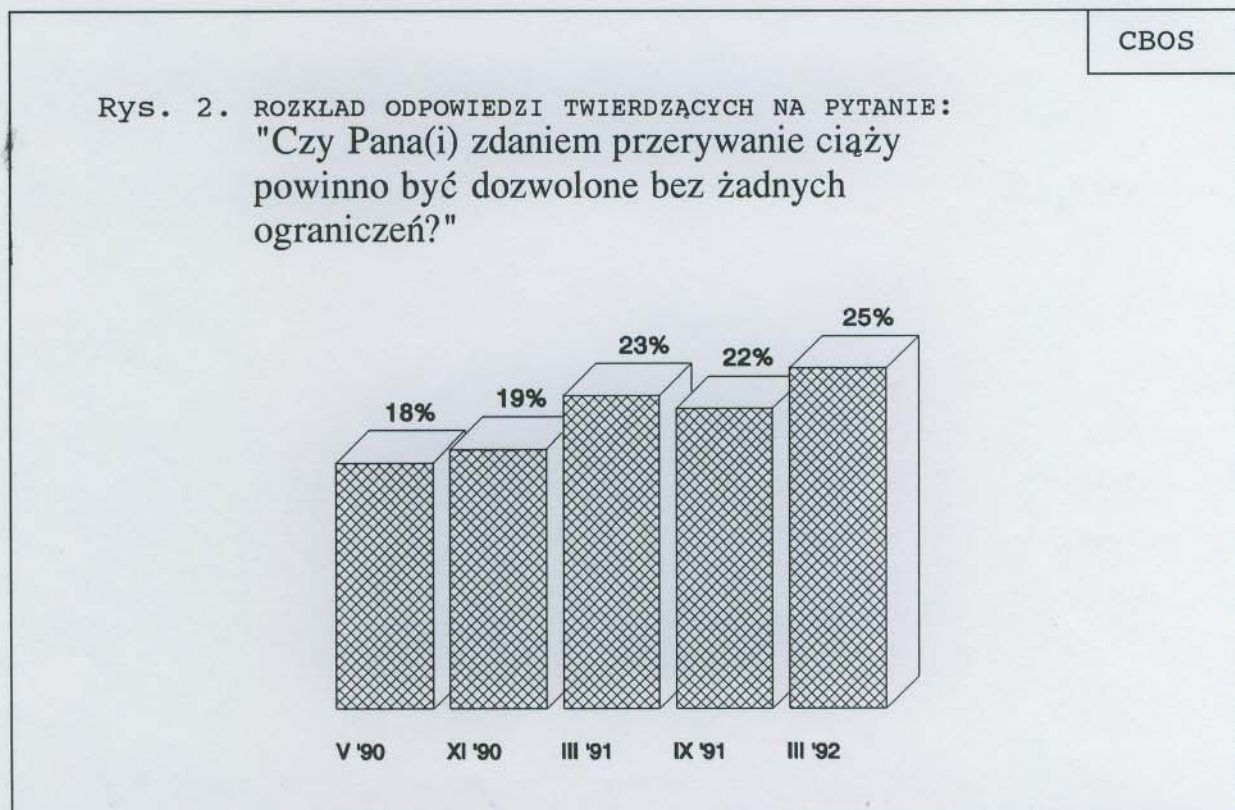
Godny uwagi jest fakt, że wśród osób głęboko wierzących 15%, wśród "raczej wierzących" zaś - 33% opowiada się za prawną dopuszczalnością przerywania ciąży bez żadnych ograniczeń.

Zmiana w czasie

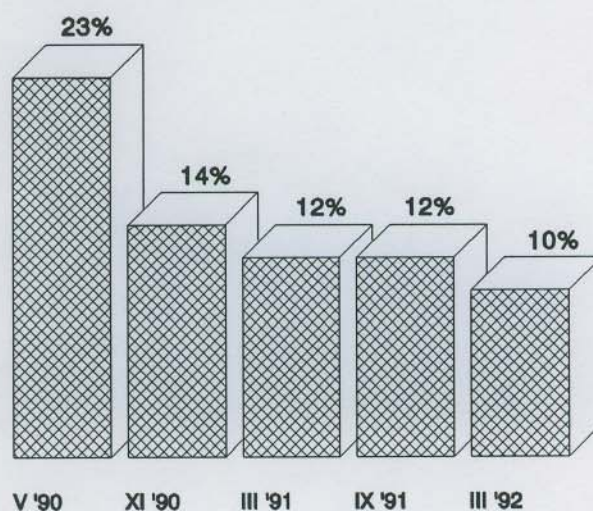
Wyniki badań przeprowadzonych przez CBOS w ciągu ostatnich dwu lat dają obraz zmian stopnia akceptacji bezwarunkowego zakazu przerywania ciąży lub aborcji nie ograniczonej prawem (rys. 2, 3).

Największą grupę stanowią niezmiennie respondenci dopuszczający przerywanie ciąży w ściśle określonych okolicznościach:

- ▶ w maju 1990 roku - 72%
- ▶ w marcu 1991 roku - 67%
- ▶ w marcu 1992 roku - 57%

Rys. 3. ROZKŁAD ODPOWIEDZI TWIERDZĄCYCH NA PYTANIE:
"Czy Pana(i) zdaniem, przerywanie ciąży powinno być całkowicie zakazane?"

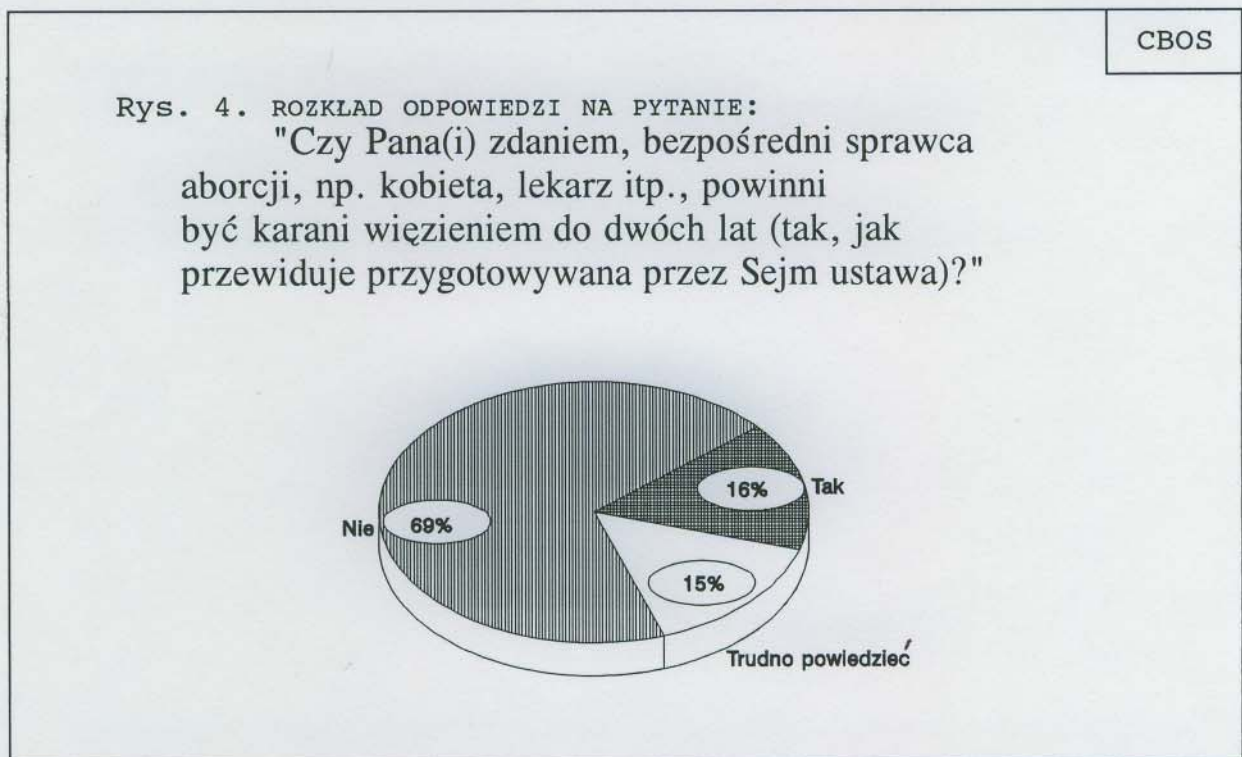

Odsetek osób prezentujących postawy skrajne utrzymuje się na niemal stałym poziomie, mimo kampanii prowadzonej przez zwolenników i przeciwników proponowanej nowelizacji ustawy o aborcji. Nie zmieniają się również proporcje - dwukrotnie więcej osób opowiada się za dopuszczalnością aborcji niezależnie od okoliczności niż za całkowitym jej zakazem.

Karać czy nie?

Jednym z najbardziej kontrowersyjnych zapisów proponowanej ustawy antyaborcyjnej jest projekt kary 2 lat więzienia dla bezpośredniego sprawcy aborcji. Respondenci CBOS zapytani obecnie o poglądy na temat penalizacji przerywania ciąży w większości opowiedzieli się przeciwko takiemu rozwiązaniu (rys. 4).

Zwolennikami penalizacji przerywania ciąży są przede wszystkim mieszkańcy regionów wschodniego i południowo-wschodniego, badani z wykształceniem zasadniczym zawodowym, rolnicy, gospodynie domowe oraz osoby biorące udział w praktykach religijnych kilka razy w tygodniu. Przeciwnicy to głównie ludzie w przedziale wieku 45 - 54 lata, mieszkańcy dużych miast, regionu środkowego, osoby z wykształceniem średnim lub wyższym, inteligencja i kadra

kierownicza, pracownicy umysłowi niższego szczebla, uczniowie i studenci, respondenci o najwyższych dochodach na osobę w rodzinie oraz niewierzący i nieuczestniczący w praktykach religijnych.

Sympatie polityczne a stosunek do aborcji

Po analizie stosunku do aborcji w zestawieniu z deklarowanymi przez respondentów sympatiami politycznymi ("Na jaką partię lub organizację głosował Pan(i) w ostatnich wyborach do Sejmu") jawi się następująca zależność. Osoby, które deklarują, że w ostatnich wyborach do Sejmu poparły Unię Demokratyczną, Polskie Stronnictwo Ludowe, Kongres Liberalno-Demokratyczny i Sojusz Lewicy Demokratycznej w większości opowiadają się za referendum i dopuszczalnością przerywania ciąży ze względu na zdrowie i życie kobiety. Przeciwnie poglądy prezentuje w większości elektorat Wyborczej Akcji Katolickiej, Porozumienia Centrum i NSZZ "Solidarność".

Respondenci, którzy w ostatnich wyborach oddali swój głos na Solidarność Pracy, Porozumienie Ludowe, Kongres Liberalno-Demokratyczny i Sojusz Lewicy Demokratycznej przeważnie są zwolennikami dopuszczalności przerywania ciąży bez ograniczeń.

Kary za aborcje uważa w większości za słuszne elektorat Polskiego Stronnictwa Ludowego, Porozumienia Centrum, Wyborczej Akcji Katolickiej i NSZZ "Solidarność", respondenci zaś, którzy w ostatnich wyborach poparli Kongres Liberalno-Demokratyczny, Unię Demokratyczną i Sojusz Lewicy Demokratycznej częściej niż inni są zdania, że karanie za aborcję jest niesłuszne.

*

*

*

Uzyskane wyniki wskazują na brak społecznej akceptacji proponowanych nowych rozwiązań prawnych w dziedzinie przerywania ciąży.

Większość Polaków nie popiera prawnej dopuszczalności aborcji bez żadnych ograniczeń. Jednocześnie nie akceptuje zakazu przerywania ciąży w takich przypadkach, jak: zagrożenie zdrowia i życia kobiety, niedwracalne uszkodzenia lub nieuleczalna choroba płodu oraz gdy ciąża jest wynikiem przestępstwa. Respondenci opowiadają się więc za nowelizacją istniejącego prawa, jednak nie w tak radykalnej, jak zaproponowano, formie. Nie akceptują również penalizacji, którą przewiduje ustawa.

Zdaniem przeważającej części ankietowanych o zakazie lub dopuszczalności aborcji powinno zadecydować ogólnokrajowe referendum.

ANEKS

Tabela 1. Czy, Pana(i) zdaniem, o zakazie lub dopuszczalności aborcji powinno zadecydować ogólnokrajowe referendum?
(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	LICZBA OSÓB
Ogółem	74	17	9	1182
Płeć				
Mężczyźni	77	16	7	540
Kobiety	71	18	11	642
Wiek				
do 24 lat	76	19	6	124
25-34	75	20	5	222
35-44	80	16	5	270
45-54	82	12	6	163
55-64	70	20	10	177
65 lat i więcej	60	18	21	224
Miejsce zamieszkania				
Wieś	73	15	13	502
Miasto do 20 tys.	73	19	9	139
od 21 do 100 tys.	74	20	6	214
101-500 tys.	74	21	5	195
501 tys. i więcej mieszk.	77	16	8	132
Region				
Północny	78	18	4	159
Zachodni	80	16	4	118
Środkowozachodni	76	15	9	169
Środkowy	76	14	11	225
Wschodni	71	20	9	124
Południowo-wschodni	63	20	18	188
Południowo-zachodni	74	20	6	199
Wykształcenie				
Podstawowe	69	16	15	468
Zasadnicze zawodowe	76	17	7	282
Średnie	78	18	5	349
Wyższe	73	23	4	82
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	72	22	7	60
Prac. umysł. niż. szczebla	83	15	2	99
Pracownicy fiz.- umysł.	76	22	2	50
Robotnicy wykwalifikowani	84	14	2	130
Robotnicy niewykwalifik.	84	8	8	64
Rolnicy	79	16	4	68
Prywatni przedsiębiorcy	77	19	4	52
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	66	18	16	415
Uczniowie i studenci	68	29	3	38
Bezrobotni	73	16	11	104
Gospodynie domowe i inni	72	21	7	95
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 500 tys. zł	68	18	14	110
500 tys. - 999 tys.	74	16	10	414
1000 tys. - 1499 tys.	73	17	10	329
1500 tys. - 1999 tys.	74	21	6	156
2000 tys. i powyżej	80	16	5	148
Ocena własnych war. mater.				
Złe	74	15	12	476
Średnie	74	18	8	538
Dobre	71	23	7	167
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	63	22	15	133
Raz w tygodniu	72	18	10	645
Kilka razy w roku	79	15	6	305
W ogóle nie uczestniczy	82	13	5	98
Stosunek do wiary				
Głęboko wierzący	65	21	14	347
Raczej wierzący	77	16	7	786
Raczej niewierzący	69	23	8	26
Całkowicie niewierzący	89	0	11	19
Ocena kier. rozw. syt. w kraju				
Dobry kierunek	72	21	6	298
Zły kierunek	76	16	8	607
Trudno powiedzieć	69	16	15	276

Tabela 2. Gdyby takie referendum się odbyło, czy wziął(ę)by Pan(i) w nim udział?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	LICZBA OSÓB
Ogółem	72	21	8	1182
Płeć				
Mężczyźni	74	18	8	540
Kobiety	69	23	7	642
Wiek				
do 24 lat	82	15	3	124
25-34	76	18	6	222
35-44	81	13	6	270
45-54	77	18	5	163
55-64	71	20	10	177
65 lat i więcej	46	39	15	224
Miejsce zamieszkania				
Wieś	69	20	11	502
Miasto do 20 tys.	74	19	6	139
od 21 do 100 tys.	75	21	4	214
101-500 tys.	72	22	6	195
501 tys. i więcej mieszk.	74	21	5	132
Region				
Północny	77	21	3	159
Zachodni	86	10	4	118
Środkowo-zachodni	72	23	5	169
Środkowy	72	17	11	225
Wschodni	69	23	8	124
Południowo-wschodni	62	25	13	188
Południowo-zachodni	69	23	8	199
Wykształcenie				
Podstawowe	62	25	13	468
Zasadnicze zawodowe	75	17	7	282
Średnie	79	18	3	349
Wyższe	84	16	0	82
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	78	20	2	60
Prac. umysł. niż. szczebla	81	15	4	99
Pracownicy fiz. - umysł.	80	16	4	50
Robotnicy wykwalifikowani	81	14	5	130
Robotnicy niewykwalifik.	80	11	9	64
Rolnicy	72	22	6	68
Prywatni przedsiębiorcy	81	15	4	52
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	60	28	12	415
Uczniowie i studenci	79	21	0	38
Bezrobotni	78	13	9	104
Gospodynie domowe i inni	74	20	6	95
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 500 tys. zł	63	21	16	110
500 tys. - 999 tys.	74	18	8	414
1000 tys. - 1499 tys.	68	25	7	329
1500 tys. - 1999 tys.	72	21	7	156
2000 tys. i powyżej	82	18	0	148
Ocena własnych war. mater.				
Złe	71	19	10	476
Średnie	71	22	7	538
Dobre	74	23	3	167
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	62	26	11	133
Raz w tygodniu	72	20	7	645
Kilka razy w roku	75	19	7	305
W ogóle nie uczestniczy	70	21	8	98
Stosunek do wiary				
Głęboko wierzący	63	26	12	347
Raczej wierzący	76	18	6	786
Raczej niewierzący	58	27	15	26
Całkowicie niewierzący	89	11	0	19
Ocena kier. rozw. syt. w kraju				
Dobry kierunek	75	21	4	298
Zły kierunek	73	19	8	607
Trudno powiedzieć	65	24	11	276

Tabela 3. Czy jest Pan(i) za prawną dopuszczalnością przerywania ciąży ze względu na życie i zdrowie kobiety?
(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	LICZBA OSÓB
Ogółem	82	11	8	1180
Płeć				
Mężczyźni	87	6	7	539
Kobiety	77	15	9	641
Wiek				
do 24 lat	87	9	4	123
25-34	88	7	5	222
35-44	88	8	4	270
45-54	85	7	8	163
55-64	77	15	8	177
65 lat i więcej	64	17	18	223
Miejsce zamieszkania				
Wieś	75	15	10	501
Miasto do 20 tys.	83	11	6	138
od 21 do 100 tys.	87	8	5	214
101-500 tys.	87	6	7	195
501 tys.i więcej mieszk.	86	6	8	132
Region				
Północny	89	6	4	159
Zachodni	86	8	5	118
Środkowozachodni	83	12	5	168
Środkowy	88	7	6	225
Wschodni	70	18	12	124
Południowo-wschodni	69	18	13	187
Południowo-zachodni	83	8	9	199
Wykształcenie				
Podstawowe	72	16	12	467
Zasadnicze zawodowe	84	9	7	282
Średnie	91	6	3	348
Wyższe	85	9	6	82
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	85	8	7	60
Prac.umysł.niż.szczebła	91	7	2	99
Pracownicy fiz.- umysł.	90	6	4	50
Robotnicy wykwalifikowani	92	5	3	130
Robotnicy niewykwalifik.	83	11	6	64
Rolnicy	76	18	6	67
Prywatni przedsiębiorcy	87	10	4	52
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	71	15	14	415
Uczniowie i studenci	92	8	0	38
Bezrobotni	88	5	8	104
Gospodynie domowe i inni	84	10	6	94
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 500 tys.zł	74	15	11	109
500 tys. - 999 tys.	80	11	10	414
1000 tys. - 1499 tys.	81	11	8	328
1500 tys. - 1999 tys.	88	9	3	156
2000 tys. i powyżej	89	6	5	148
Ocena własnych war. mater.				
Złe	80	12	8	475
Średnie	83	9	8	538
Dobre	83	10	7	166
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	58	27	15	133
Raz w tygodniu	82	11	7	644
Kilka razy w roku	89	5	5	304
W ogóle nie uczestniczy	88	3	9	98
Stosunek do wiary				
Głęboko wierzący	68	19	13	347
Raczej wierzący	87	8	6	784
Raczej niewierzący	96	0	4	26
Całkowicie niewierzący	95	0	5	19
Ocena kier.rozw.syt.w kraju				
Dobry kierunek	82	10	7	297
Zły kierunek	83	10	7	606
Trudno powiedzieć	77	12	11	276

Tabela 4. Czy jest Pan(i) za prawną dopuszczalnością przerywania ciąży, jeżeli płód dotknięty jest ciężkimi, nieodwracalnymi wadami rozwoju lub nieuleczalną chorobą? (%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	LICZBA OSÓB
Ogółem	80	9	10	1181
Płeć				
Mężczyźni	82	7	11	539
Kobiety	79	11	10	642
Wiek				
do 24 lat	79	11	10	124
25-34	86	6	8	222
35-44	85	8	7	270
45-54	85	7	9	163
55-64	80	11	8	177
65 lat i więcej	66	13	21	223
Miejsce zamieszkania				
Wieś	72	13	15	501
Miasto do 20 tys.	83	10	7	139
od 21 do 100 tys.	86	7	7	214
101-500 tys.	87	5	8	195
501 tys. i więcej mieszk.	88	5	8	132
Region				
Północny	86	11	4	159
Zachodni	81	11	8	118
Środkowozachodni	85	9	5	169
Środkowy	88	4	8	225
Wschodni	73	15	11	124
Południowo-wschodni	61	16	23	187
Południowo-zachodni	84	3	13	199
Wykształcenie				
Podstawowe	75	10	15	467
Zasadnicze zawodowe	81	8	11	282
Średnie	88	7	5	349
Wyższe	77	15	9	82
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	77	13	10	60
Prac. umysł. niż. szczebla	90	7	3	99
Pracownicy fiz.- umysł.	86	8	6	50
Robotnicy wykwalifikowani	84	8	8	130
Robotnicy niewykwalifik.	88	3	9	64
Rolnicy	78	12	10	67
Prywatni przedsiębiorcy	85	6	10	52
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	73	11	15	415
Uczniowie i studenci	89	8	3	38
Bezrobotni	84	6	11	104
Gospodynie domowe i inni	81	12	7	95
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 500 tys. zł	70	14	17	109
500 tys. - 999 tys.	80	9	11	414
1000 tys. - 1499 tys.	83	8	9	329
1500 tys. - 1999 tys.	81	12	6	156
2000 tys. i powyżej	84	6	10	148
Ocena własnych war. mater.				
Złe	80	9	11	475
Średnie	80	10	10	538
Dobre	81	10	10	167
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	57	22	21	133
Raz w tygodniu	80	10	10	644
Kilka razy w roku	88	4	8	305
W ogóle nie uczestniczy	87	5	8	98
Stosunek do wiary				
Głęboko wierzący	68	16	16	347
Raczej wierzący	85	6	9	785
Raczej niewierzący	85	8	8	26
Całkowicie niewierzący	95	0	5	19
Ocena kier. rozw. syt. w kraju				
Dobry kierunek	80	12	9	298
Zły kierunek	83	8	9	606
Trudno powiedzieć	74	10	16	276

Tabela 5. Czy jest Pan(i) za prawną dopuszczalnością przerywania ciąży, będącej wynikiem przestępstwa (kazirodstwa, gwałtu)? (%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	LICZBA OSÓB
Ogółem	74	15	12	1179
Płeć				
Meżczyźni	77	12	11	538
Kobiety	71	17	12	641
Wiek				
do 24 lat	83	11	6	124
25-34	83	9	9	222
35-44	79	12	10	269
45-54	79	12	9	163
55-64	69	19	13	176
65 lat i więcej	52	26	22	223
Miejsce zamieszkania				
Wieś	63	22	16	499
Miasto do 20 tys.	78	12	11	139
od 21 do 100 tys.	83	8	8	214
101-500 tys.	84	10	7	195
501 tys.i więcej mieszk.	81	8	11	132
Region				
Północny	82	13	5	159
Zachodni	76	13	11	118
Środkowozachodni	79	13	8	169
Środkowy	83	8	9	224
Wschodni	64	26	10	124
Południowo-wschodni	49	26	25	186
Południowo-zachodni	79	9	12	199
Wykształcenie				
Podstawowe	63	20	17	467
Zasadnicze zawodowe	74	15	11	282
Średnie	87	7	6	347
Wyższe	74	17	9	82
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	82	12	7	60
Prac.umysł.niż.szczebla	86	7	7	99
Pracownicy fiz.- umysł.	80	10	10	50
Robotnicy wykwalifikowani	82	11	8	130
Robotnicy niewykwalifik.	81	8	11	64
Rolnicy	63	27	10	67
Prywatni przedsiębiorcy	84	6	10	51
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	63	20	17	414
Uczniowie i studenci	87	13	0	38
Bezrobotni	80	9	12	104
Gospodynie domowe i inni	74	18	8	95
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 500 tys.zł	61	21	17	109
500 tys. - 999 tys.	71	16	12	413
1000 tys. - 1499 tys.	76	12	12	329
1500 tys. - 1999 tys.	78	12	10	156
2000 tys. i powyżej	82	11	7	147
Ocena własnych war. mater.				
Złe	74	15	11	475
Średnie	74	14	12	537
Dobre	72	16	13	166
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	48	35	17	133
Raz w tygodniu	72	16	12	643
Kilka razy w roku	85	7	9	304
W ogóle nie uczestniczy	88	3	9	98
Stosunek do wiary				
Głęboko wierzący	56	27	16	346
Raczej wierzący	80	10	10	784
Raczej niewierzący	92	8	0	26
Całkowicie niewierzący	100	0	0	19
Ocena kier.rozw.syt.w kraju				
Dobry kierunek	73	17	10	297
Zły kierunek	76	13	11	605
Trudno powiedzieć	68	16	16	276

Tabela 6. Czy jest Pan(i) za prawną dopuszczalnością przerywania ciąży, ze względu na szczególnie trudną sytuację bytową, materialną lub rodzinną kobiety ciężarnej?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	LICZBA OSÓB
Ogółem	53	32	15	1181
Płeć				
Mężczyźni	55	31	14	539
Kobiety	50	34	16	642
Wiek				
do 24 lat	56	35	10	124
25-34	58	28	14	222
35-44	58	28	14	270
45-54	61	28	11	163
55-64	48	40	12	177
65 lat i więcej	37	38	25	223
Miejsce zamieszkania				
Wieś	42	40	18	501
Miasto do 20 tys.	54	32	14	139
od 21 do 100 tys.	61	27	12	214
101-500 tys.	62	26	12	195
501 tys. i więcej mieszk.	67	20	13	132
Region				
Północny	59	31	10	159
Zachodni	59	28	13	118
Środkowozachodni	58	31	11	169
Środkowy	70	16	15	225
Wschodni	42	45	13	124
Południowo-wschodni	25	52	23	187
Południowo-zachodni	53	30	18	199
Wykształcenie				
Podstawowe	48	34	17	467
Zasadnicze zawodowe	54	33	13	282
Średnie	57	30	13	349
Wyższe	56	30	13	82
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	53	32	15	60
Prac. umysł. niż. szczebla	59	29	12	99
Pracownicy fiz.- umysł.	64	24	12	50
Robotnicy wykwalifikowani	62	25	13	130
Robotnicy niewykwalifik.	69	20	11	64
Rolnicy	43	48	9	67
Prywatni przedsiębiorcy	63	25	12	52
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	43	37	20	415
Uczniowie i studenci	61	29	11	38
Bezrobotni	62	28	11	104
Gospodynie domowe i inni	49	39	12	95
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 500 tys. zł	36	48	17	109
500 tys. - 999 tys.	53	31	15	414
1000 tys. - 1499 tys.	53	31	16	329
1500 tys. - 1999 tys.	56	31	12	156
2000 tys. i powyżej	61	27	11	148
Ocena własnych war. mater.				
Złe	57	29	14	475
Średnie	50	33	17	538
Dobre	47	41	13	167
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	32	53	14	133
Raz w tygodniu	45	38	17	644
Kilka razy w roku	71	17	11	305
W ogóle nie uczestniczy	72	13	14	98
Stosunek do wiary				
Głęboko wierzący	35	48	18	347
Raczej wierzący	59	27	14	785
Raczej niewierzący	73	19	8	26
Całkowicie niewierzący	95	0	5	19
Ocena kier. rozrw. syt. w kraju				
Dobry kierunek	51	37	12	298
Zły kierunek	56	30	14	606
Trudno powiedzieć	46	33	20	276

Tabela 7. Czy jest Pan(i) za prawną dopuszczalnością przerywania ciąży bez żadnych ograniczeń?
(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	LICZBA OSÓB
Ogółem	28	60	11	1181
Płeć				
Mężczyźni	31	58	11	539
Kobiety	26	63	11	642
Wiek				
do 24 lat	31	60	9	124
25-34	34	57	9	222
35-44	36	58	6	270
45-54	33	56	10	163
55-64	20	69	11	177
65 lat i więcej	16	62	22	223
Miejsce zamieszkania				
Wieś	22	66	12	501
Miasto do 20 tys.	31	54	15	139
od 21 do 100 tys.	29	64	7	214
101-500 tys.	36	53	11	195
501 tys. i więcej mieszk.	39	49	11	132
Region				
Północny	27	67	6	159
Zachodni	47	44	9	118
Środkowo-zachodni	36	55	9	169
Środkowy	37	50	12	225
Wschodni	23	68	10	124
Południowo-wschodni	9	76	15	187
Południowo-zachodni	25	61	14	199
Wykształcenie				
Podstawowe	23	61	16	467
Zasadnicze zawodowe	31	60	10	282
Średnie	34	58	7	349
Wyższe	27	68	5	82
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	33	62	5	60
Prac. umysł. niż. szczebla	36	58	6	99
Pracownicy fiz.- umysł.	42	50	8	50
Robotnicy wykwalifikowani	34	56	10	130
Robotnicy niewykwalifik.	39	52	9	64
Rolnicy	24	63	13	67
Prywatni przedsiębiorcy	37	60	4	52
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	18	65	17	415
Uczniowie i studenci	39	50	11	38
Bezrobotni	35	57	9	104
Gospodynie domowe i inni	27	65	7	95
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 500 tys. zł	20	68	12	109
500 tys. - 999 tys.	29	60	12	414
1000 tys. - 1499 tys.	29	57	13	329
1500 tys. - 1999 tys.	27	67	6	156
2000 tys. i powyżej	34	55	11	148
Ocena własnych war. mater.				
Złe	29	58	13	475
Średnie	29	61	10	538
Dobre	25	64	11	167
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	14	72	14	133
Raz w tygodniu	22	67	11	644
Kilka razy w roku	43	47	10	305
W ogóle nie uczestniczy	49	40	11	98
Stosunek do wiary				
Głęboko wierzący	15	72	13	347
Raczej wierzący	33	56	11	785
Raczej niewierzący	54	42	4	26
Całkowicie niewierzący	53	42	5	19
Ocena kier. rozw. syt. w kraju				
Dobry kierunek	24	67	9	298
Zły kierunek	34	55	11	606
Trudno powiedzieć	22	63	15	276

Tabela 8. Czy Pana(i) zdaniem, bezpośredni sprawca aborcji, np. kobieta, lekarz itp., powinni być karani więzieniem do dwóch lat (tak jak proponuje przygotowywana przez Sejm ustawa)? (%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	LICZBA OSÓB
Ogółem	16	70	15	1181
Płeć				
Mężczyźni	17	70	13	539
Kobiety	15	69	16	642
Wiek				
do 24 lat	17	75	8	124
25-34	14	77	9	222
35-44	15	74	11	270
45-54	8	80	12	163
55-64	21	62	16	177
65 lat i więcej	19	52	29	223
Miejsce zamieszkania				
Wieś	22	59	19	501
Miasto do 20 tys.	12	73	14	139
od 21 do 100 tys.	11	76	13	214
101-500 tys.	11	79	10	195
501 tys. i więcej mieszk.	11	80	10	132
Region				
Północny	16	75	9	159
Zachodni	17	71	12	118
Środkowo-zachodni	9	77	14	169
Środkowy	7	83	10	225
Wschodni	23	57	19	124
Południowo-wschodni	29	45	25	187
Południowo-zachodni	14	73	13	199
Wykształcenie				
Podstawowe	18	58	23	467
Zasadnicze zawodowe	22	69	9	282
Średnie	9	81	10	349
Wyższe	10	87	4	82
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	2	90	8	60
Prac.umysl.niż.szczebla	10	82	8	99
Pracownicy fiz.- umysl.	8	76	16	50
Robotnicy wykwalifikowani	19	73	8	130
Robotnicy niewykwalifik.	19	69	13	64
Rolnicy	24	66	10	67
Prywatni przedsiębiorcy	6	87	8	52
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	18	60	23	415
Uczniowie i studenci	8	82	11	38
Bezrobotni	13	77	10	104
Gospodynie domowe i inni	24	61	15	95
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 500 tys.zł	21	57	22	109
500 tys. - 999 tys.	17	67	16	414
1000 tys. - 1499 tys.	15	70	15	329
1500 tys. - 1999 tys.	15	73	12	156
2000 tys. i powyżej	9	83	8	148
Ocena własnych war. mater.				
Złe	15	71	14	475
Średnie	18	66	16	538
Dobre	13	75	12	167
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	28	49	23	133
Raz w tygodniu	18	66	16	644
Kilka razy w roku	10	81	9	305
W ogóle nie uczestniczy	5	84	11	98
Stosunek do wiary				
Głęboko wierzący	21	56	23	347
Raczej wierzący	14	74	12	785
Raczej niewierzący	8	92	0	26
Całkowicie niewierzący	0	95	5	19
Ocena kier.rozw.syt.w kraju				
Dobry kierunek	19	68	13	298
Zły kierunek	16	73	11	606
Trudno powiedzieć	11	64	25	276